

Зміст

До сторіччя Української революції

Ф. Г. Турченко

ЯК У ВІТЧИЗНЯНУ ІСТОРІОГРАФІЮ ПОВЕРНУЛАСЯ УКРАЇНЬСКА РЕВОЛЮЦІЯ.
(ПОГЛЯД ІЗ ЗАПОРІЖЖЯ) 13

А. Ю. Твердовський

ТИПОЛОГІЯ ДЕРЖАВНИХ УТВОРЕНЬ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ПЕРІОДУ УКРАЇНСЬКОЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917 – 1921 рр. Ч. 1. 37

Г. Ф. Турченко

ПІВДЕНЬ В ПЕРІОД УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ: НАЦІЄТВОРЕННЯ ЧИ НАЦІОНАЛЬНА ДЕЗІНТЕГРАЦІЯ 56

А. В. Белік

РЕАЛІЗМ ТА УТОПІЯ В ДЕРЖАВОТВОРЧИХ КОНЦЕПЦІЯХ В.ВІННИЧЕНКА,
В. ЛИПІНСЬКОГО, Д. ДОНЦОВА 70

О. М. Ігнатуша

ЦЕРКВА В УКРАЇНСЬКІЙ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 рр. ЯК ПРЕДМЕТ СУЧАСНИХ ІСТОРИЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ: ПІДСУМКИ ДВАДЦЯТИЛІТНЬОГО ДОСВІДУ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ.....84

В. О. Доценко

ОРГАНІЗАЦІЯ САМООБОРОНИ ТА ІНШІ ЄВРЕЙСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ФОРМУВАННЯ У 1917-1921 рр. 113

О. Г. Шишко

МІЖ ЗАКОННІСТЮ ТА ТЕРОРОМ: УТВЕРДЖЕННЯ ВЛАДИ УНР У ХЕРСОНСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ
(БЕРЕЗЕНЬ – КВІТЕНЬ 1918 р.) 119

А. В. Телегуз

ВІЙСЬКОВИЙ КОНФЛІКТ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ ТА РОСІЄЮ У 1920 РОЦІ:
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ 131

В. М. Тлеуш

ПЛАНІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ДОБИ ГЕТЬМАНАТУ ТА МІСЦЕ
В НИХ КАТЕРИНОСЛАВСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ 137

В. П. Футала

ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНА ЕМІГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ
У МІЖВОЄННІЙ ПОЛЬЩІ: ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПОЛЬСЬКИХ ІСТОРИКІВ 143

Історія України

С. Р. Лях

НЕВІДОМИЙ НЕП, АБО ЯК ЗАПОРІЗЬКІ КОМУНІСТИ ЛЕДВЕ НЕПМАНАМИ НЕ СТАЛИ 149

О. Ф. Штейнле

НІМЕЦЬКЕ ПИТАННЯ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ДЕКОМУНІЗАЦІЇ.....155

В. М. Пекарчук

ДЕРЖАВНА ЕТНОКУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ
ЕТНОМЕНШИН УКРАЇНИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ ПЕРІОДУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.....160

В. І. Денисенко

РЕЖИМ ВІКТОРА ЯНУКОВИЧА В ДИСКУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ 166

В. В. Михайлов

ПРОБЛЕМА ВІДРОДЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ В ДІЯЛЬНОСТІ
НЕФОРМАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ В РОКИ ПЕРЕБУДОВИ 171

В. В. Сергієнко МОРАЛЬНИЙ ІМПЕРАТИВ ПАТРІАРХА ЙОСИФА СЛІПОГО ЯК АЛЬТЕРНАТИВА РАДЯНСЬКІЙ МЕНТАЛЬНОСТІ.....	179
Ю. О. Каганов «ОСТАНКІНСЬКИЙ ШПРИЦ» І УКРАЇНСЬКИЙ ГЛЯДАЧ: ВПЛИВ ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ «РАДЯНСЬКОЇ ЛЮДИНИ» (1950-ті – 1985)	185
А. В. Якубець ВІДПУСКА ТА ВІДПОЧИНОК НА МОРІ В УМОВАХ УРСР (СЕРЕДИНА 1950-х – СЕРЕДИНА 1960-х рр.): ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЖУРНАЛУ «ПЕРЕЦЬ»	197
В. М. Докашенко КАДРИ ПРОФСПЛОК У ПОЛІТИЧНОМУ ВИМІРІ «ВІДЛИГИ»	203
Г. Д. Клинова-Дацюк ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК У НІМЕЧЧИНІ В 1945-1952 рр.	215
А. О. Сичевський ДУХОВЕНСТВО ДРЕВЛЕПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ХРИСТОВОЇ ТА ІНСТИТУТ БЕЗПОПІВСЬКИХ ДУХОВНИХ НАСТАВНИКІВ НА ЖИТОМИРЩИНІ У 1945–1991 рр.: ПРОСОПОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ	222
О. Ю. Титаренко МІСЦЕ ТА РОЛЬ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ У КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ НАСЕЛЕННЯ ДОНБАСУ В ПОСТОКУПАЦІЙНИЙ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД (1943–1953 рр.)	231
Н. В. Калкутіна ПОЛІТИЧНА ІНДОКТРИНАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ В ТАБОРАХ НКВС (МВС) (НА ПРИКЛАДІ ТАБОРІВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ)	236
В. Ю. Прокопов СМЕРТЬ В УЯВЛЕННЯХ ТА ПРАКТИКАХ УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ ЗАКЕРЗОННЯ (1943–1947 рр.)	242
В. І. Ільницький ДО ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ СПІВПРАЦІ У КАРПАТСЬКОМУ КРАЇ ОУН (1943–1945)	251
С. П. Зубченко ПОЛІТИКА РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ПИТАННІ В 30-40-х рр. ХХ СТОЛІТТЯ: НАПРЯМКИ, ФОРМИ І ЗМІСТ	257
О. В. Степанчук РОЛЬ ДАНИЛА ШТУЛЯ У КУЛЬТУРНО-ДУХОВНОМУ ЖИТТІ ВОЛИНИ В ПЕРІОД НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ (1941–1944 рр.).....	267
Н. М. Кузовова МИКОЛА ФЕДОРОВИЧ ЧЕРНЯВСЬКИЙ: ДО БІОГРАФІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПОЕТА, ПИСЬМЕННИКА, ГРОМАДСЬКОГО ДІЯЧА ТА З НАГОДИ 150-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ	272
А. В. Дзятковский ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ИНЖЕНЕРА В.Д. НИКОЛЬСКОГО В КОНТЕКСТЕ СОЗДАНИЯ СЕВЕРО-КРЫМСКОГО КАНАЛА	276
В. М. Буренков ФОРМУВАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ЕЛІТИ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ У 1920-х – НА ПОЧАТКУ 1930-х РОКІВ	281
В. П. Ганзуленко РИМО-КАТОЛИЦЬКЕ ДУХОВЕНСТВО НА ПІВДНІ УКРАЇНИ В 20-30-ті рр. ХХ ст.: ЙОСИП КРУШИНСЬКИЙ.....	288
К. Ф. Марквас ДОСВІД БОРОТЬБИ З ТУБЕРКУЛЬОЗОМ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ХЕРСОНЩИНИ).....	293

З. Р. Вітенко

ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ ЩОДО ВИВЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
УКРАЇНСЬКИХ ПРОФСПЛОК У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД 298

Л. О. Цибуленко, Г. В. Цибуленко

ДИХОТОМІЯ ПАРТІЙНО-РАДЯНСЬКОГО ТЕРОРУ ПРОТИ КОЛИШНІХ УЧАСНИКІВ ДОБРОВОЛЬЧИХ
ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ ЯК ВИДОВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЯВНОЇ СПІЛЬНОТИ 305

О. В. Сахно

ЗАРУБІЖНІ КІНОКРИТИКИ ТА ПРЕСА XX СТОЛІТТЯ ПРО ФІЛЬМИ О. ДОВЖЕНКА 311

Л. І. Єпик, Н. М. Петренко

ІДЕОЛОГІЧНА СКЛАДОВА У ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКНЕПІВ СУМЩИНИ
(ДРУГА ПОЛОВИНА 20-х – ПЕРША ПОЛОВИНА 30-х РОКІВ XX ст.).....318

М. М. Рогожа

ЗНИКАЮЧІ СЕЛА УКРАЇНИ ЯК НАСЛІДОК ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ РАДЯНСЬКОЇ ДОБИ 323

О. В. Руда

РОЛЬ ПОЛЬСЬКОГО «ТОВАРИСТВА ШКОЛИ ЛЮДОВОЇ» У РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО
ШКІЛЬНИЦТВА В МІЖВОЄННІЙ ГАЛИЧИНІ 329

О. М. Білобровець

МІГРАНТСЬКИЙ ШЛЯХ ПОЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИМИ ЗЕМЛЯМИ (1914-1918 рр.) 336

В. О. Левицький

ТЕХНІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ГУБЕРНІЙ
РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В СЕРЕДИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ.....341

Історіографія. Джерелознавство

О. О. Маврін

ВНЕСОК М. П. КОВАЛЬСЬКОГО В РОЗВИТОК ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ПОЛЬОВОЇ АРХЕОГРАФІЇ
ТА АРХІВНОЇ ЕВРИСТИКИ У 1970-х РОКАХ 347

О. Л. Майборода

ВОЛИНСЬКЕ СЕЛО У 60-80-х рр. XX ст. (ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ) 355

О. А. Геча

ЖІНКА ТА ВІЙНА У МЕМУАРАХ ТА ОПОВІДАННЯХ ЇЇ СВІДКІВ Й УЧАСНИЦЬ 361

В. Ю. Довганюк

ЖУРНАЛ «НА КАЗАЧЬЕМ ПОСТУ» ЯК ДЖЕРЕЛО З ВИВЧЕННЯ КОЗАЦЬКОГО
КОЛАБОРАЦІОНІЗМУ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 367

В. Ю. Іващенко

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ДЖЕРЕЛ МЕМУАРНОГО ХАРАКТЕРУ В РАДЯНСЬКІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ 371

І. В. Савченко

ЖІНКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ РАДЯНСЬКОГО ЕМАНСИПАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ НА СТОРІНКАХ
ГАЗЕТИ «ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ» У 1920-х рр. 378

К. А. Петрова

ФОРМУВАННЯ ГАЗЕТНОЇ ПЕРІОДИКИ М. ОЛЕКСАНДРІВСЬКА КАТЕРИНОСЛАВСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ
НА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ 382

С. Ч. Мамоян

ФІНАНСОВІ РЕФОРМИ II ПОЛОВИНИ ХІХ ст. В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ:
ІСТОРІКО-ІСТОРІОГРАФІЧНА ПЕРІОДИЗАЦІЯ.....389

О. Є. Ліхачова

«ЖУРНАЛ МИНИСТЕРСТВА НАРОДНОГО ПРОСВЕЩЕНИЯ» ПРО СТВОРЕННЯ
ІМЕННИХ БЛАГОДІЙНИХ СТИПЕНДІЙ 394

В. І. Мільчев

«ЗАПОРІЗЬКІ КЛОПОТИ» КНЯЗЯ Г. ПОТЬОМКІНА-ТАВРІЙСЬКОГО У СВІТЛІ
ДОКУМЕНТІВ ЙОГО ПОХІДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ (1783 – 1790 рр.) 399

В. М. Філас

ПІВНІЧНЕ ПРИЧОРНОМОР'Я У ТИРАЖНІЙ ГРАФІЦІ ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ XVIII ст. – ПОЧАТКУ XIX ст. 413

Всесвітня історія**В. Г. Ціватий**

ІСТОРИЧНА ТРАДИЦІЙНІСТЬ І СУЧАСНІ МОДЕЛІ РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ:
ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТА ПОЛІТИКО-ДИПЛОМАТИЧНІ РЕАЛІЇ ІТАЛІЇ.....422

М. О. Шпак

ІСТОРІЯ ГОЛОКОСТУ: ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ КОЛЕКТИВНОЇ ПАМ'ЯТІ
У БОЛГАРСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....429

І. О. Шніцер

СЛОВАЦЬКЕ ПИТАННЯ В ПОЛІТИЦІ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ (1944–1948 рр.). 434

В. І. Луцкай

ВАРШАВСЬКЕ ПОВСТАННЯ 1944 р. В КОНТЕКСТІ ЙОГО ПЕРЕДУМОВ, ПРИЧИН ТА НАСЛІДКІВ.....440

А. Ю. Власова

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ «ЖІНОЧОГО ПИТАННЯ» У ФРАНЦУЗЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ У СЕРЕДИНІ XX ст. ...451

В. В. Соловйов

КРИЗА МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В РУМУНІЇ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ КОЛАПСУ
РОСІЙСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ (ЛЮТИЙ – БЕРЕЗЕНЬ 1917 р.).....458

Н. О. Пасічник

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ДІЯЧІВ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ У СФЕРІ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ
В ЕПОХУ «ВЕЛИКИХ РЕФОРМ» 466

Я. В. Пилипчук

ВОЛОСЬКІ КНЕЗАТИ В ІСТОРІЇ СХІДНОЇ ТА ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....476

Рецензії**С. М. Борчук**

ВПЛИВ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ НА ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ПРАВОБЕРЕЖНИХ МІСТ [РЕЦ.]:
Герасимов Т.Ю. Міста Правобережної України і Перша світова війна: повсякденна історія:
монографія / Т.Ю. Герасимов. – Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2017. – 436 с.....486

О. М. Ігнатуша, А. Є. Ігнатуша

[РЕЦ.]: УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ 1917–1921 РР. НА ПРИДНІПРОВ'І:
збірник документів і матеріалів / Державний архів Дніпропетровської області;
уклад.: Ю. Г. Пахоменков, Н. Л. Юзбашева; ред. Н. Л. Юзбашева. – Дніпро: ЛІРА, 2016. – 372 с. 488

С. Г. Іваницька

[РЕЦ.]: СЛОБОЖАНЩИНА В 1917 – 1921 РР.: ВИМІР РЕВОЛЮЦІЇ.
Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 27–28 жовтня 2017 р.) / Редкол.: Ю.О. Нікітін (голова),
В.П. Капелюшний, Д.В. Кудінов, С.І. Дегтярьов. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2017. – 188с.....492

Contents

To the centenary of Ukrainian Revolution

F. Turchenko	
HOW THE UKRAINIAN REVOLUTION RETURNED TO UKRAINIAN HISTORIOGRAPHY (A LOOK FROM ZAPORIZHZHIA)	13
A. Tverdovskii	
THE TYPOLOGY OF STATE FORMATIONS ON THE UKRAINIAN LANDS OF THE PERIOD OF THE UKRAINIAN NATIONAL REVOLUTION OF 1917 – 1921. PART 1	37
G. Turchenko	
SOUTH DURING THE PERIOD OF UKRAINIAN REVOLUTION: NATION-BUILDING OR NATIONAL DISINTEGRATION	55
A. Belik	
REALISM AND UTOPIA STATIST CONCEPTS V. VINNICHENKO, V. LIPINSKI, D. DONTSOV	70
O. Ignatusha	
THE CHURCH INSIDE THE UKRAINIAN REVOLUTION 1917–1921 AS THE SUBJECT OF THE MODERN HISTORICAL STUDIES: THE SUMMARY OF TWENTY YEAR LONG EXPERIENCE OF THE PROBLEM INVESTIGATION	84
V. Dostenko	
THERE ORGANIZATIONS OF SELF-DEFENSE AND OTHER JEWISH MILITARY FORMING IN 1917 TH –1921	113
O. Shyshko	
BETWEEN THE LAWFULNESS AND TERROR: THE ASSERTION OF UNR AUTHORITY IN KHERSON HUBERNIA (MARCH – APRIL 1918)	119
A. Teleguz	
MILITARY CONFLICT BETWEEN POLAND AND RUSSIA IN 1920: THE PROBLEM IN THE POINT OF VIEW OF UKRAINE	131
V. Tleush	
PLANS OF TERRITORIAL TRANSFORMATIONS DURING THE HETMANATE AND PLACE OF KATERYNOSLAV PROVINCE IN IT.	137
V. Futala	
MILITARY-POLITICAL EMIGRATION OF UKRAINIAN PEOPLE’S REPUBLIC IN THE INTERWAR POLAND: POLISH HISTORIANS’ RESEARCHES AND INTERPRETATIONS	143

History of Ukraine

S. Liakh	
UNKNOWN NEP, OR AS THE ZAPORIZHZHIAN COMMUNISTS ALMOST NEPMEN BECAME	149
O. Shteinle	
THE GERMAN QUESTION IN THE ZAPORIZHZHIA DECOMMUNIZATION.....	155
V. Pekarchuk	
STATE ETHNIC AND CULTURAL POLICY AND FUNCTIONING OF THE PUBLIC ASSOCIATIONS OF THE ETHNIC MINORITIES OF UKRAINE IN THE INFORMATION SPACE AT THE TIME OF INDEPENDENCE.....	160
V. Denysenko	
VICTOR YANUKOVYCH’S REGIME IN THE UKRAINIAN SCIENCE DISCOURSE	166
V. Mikhailov	
THE PROBLEM OF THE REVIVAL OF THE HISTORICAL MEMORY IN THE ACTIVITIES OF THE INFORMAL PUBLIC ORGANIZATION OF THE SOUTHERN UKRAINE DURING THE YEARS OF THE PERESTROIKA	171

V. Serhiienko

THE MORAL IMPERATIVE OF THE PATRIARCH JOSYF SLIPYJ
LIKE AS ALTERNATIVE TO SOVIET MENTALITY 179

Yu. Kahanov

«OSTANKINO SYRINGE» AND A UKRAINIAN VIEWER: THE INFLUENCE
OF TV ON SHAPING A «HOMO SOVETICUS» 185

A. Yakubets

VACATION AND REST AT SEA IN THE CONDITIONS OF THE UKRAINIAN SSR
(MID-1950s – MID-1960s): BASED ON THE MATERIALS OF THE PERETS MAGAZINE 197

V. Dokashenko

TRADE UNION'S STAFF IN THE POLITICAL MEASUREMENT OF THE THAW 203

H. Klynova-Datsiuk

PUBLISHING ACTIVITY OF THE UKRAINIAN FREE ACADEMY OF SCIENCES IN GERMANY IN 1945-1952.....215

A. Syczewski

THE CLERGY OF THE ORTHODOX OLD-RITE CHURCH AND THE INSTITUTE OF THE BESPOPOVTSY
SPIRITUAL MENTORS OF ZHYTOMYR REGION IN 1945–1991: PROSOPOGRAPHIC PORTRAIT.....222

O. Tytarenko

THE PLACE AND ROLE OF THE AMATEUR ART IN THE CULTURAL LIFE OF THE POPULATION
OF DONBAS REGION IN THE POSTOCCUPATION AND POSTWAR PERIOD (1943-1953) 231

N. Kalkutina

POLITICAL INDOCTRINATION OF FOREIGN PRISONERS OF WAR IN NKVD (MVD) CAMPS
(AT THE EXAMPLE OF CAMPS IN THE SOUTH OF UKRAINE) 236

V. Prokopov

THE DEATH IN THE REPRESENTATIONS AND PRACTICES OF THE UKRAINIAN INSURGENTS
OF ZAKERZONNIA (1943–1947) 242

V. Ilnytskyi

ON THE PROBLEM OF UKRAINIAN-POLISH COOPERATION IN KARPATSKYI KRAI OF OUN (1943 – 1945) 251

S. Zubchenko

POLICY OF SOVIET AUTHORITY IN THE NATIONAL QUESTION
IN THE 30s-40s OF THE 20TH CENTURY: DIRECTIONS, FORMS AND MEANING.....257

O. Stepanchuk

THE ROLE OF DANYLO SHTUL IN THE CULTURAL AND SPIRITUAL LIFE OF VOLYN
IN THE PERIOD OF NAZI OCCUPATION (1941–1944).....267

N. Kuzovova

MIKOLA FEDOROVICH CHERNYVSKY: TO THE BIOGRAPHY OF THE UKRAINIAN POET, WRITER,
PUBLIC FIGURE AND ON THE OCCASION OF THE 150TH ANNIVERSARY OF HIS BIRTH 272

A. Dzyatkovsky

INVOLVEMENT OF ENGINEER V. NIKOLSKY IN THE CONTEXT OF DESIGNING NORTH CRIMEAN CANAL 276

V. Burenkov

FORMATION OF COMMUNIST ELITE IN THE DNIPROPETROVSK
REGION DURING THE 1920s – EARLY 1930s 281

V. Hanzulenko

ROMAN CATHOLIC CLERGY IN THE SOUTH OF UKRAINE
IN THE 20-30'S OF THE 20TH CENTURY: YOSYP KRUSHYNSKYI 288

K. Markvas

EXPERIENCE IN THE FIGHT AGAINST TUBERCULOSIS IN THE SOUTH OF UKRAINE
IN THE INTERWAR PERIOD (ON THE MATERIALS OF KHERSON REGION).....293

Z. Vitenko

EVOLUTION OF HISTORICAL SCIENCE APPROACHES TO STUDY THE INTERNATIONAL
ACTIVITIES OF UKRAINIAN TRADE UNIONS IN THE INTERWAR PERIOD 298

L. Tsybulenko, H. Tsybulenko

THE SOVIET PARTY TERROR DICHOTOMY AGAINST THE FORMER MEMBERS OF VOLUNTEER MILITARY FORMATIONS, AS AN ASPECT OF AN IMAGINARY COMMUNITY IDENTITY 305

O. Sakhno

FOREIGN FILM CRITICS AND THE PRESS OF THE TWENTIETH CENTURY ABOUT THE FILMS OF O. DOVZHENKO 311

L. Yepyk, N. Petrenko

THE IDEOLOGICAL COMPONENT IN THE ACTIVITY OF «LICNEPS» (THE SECOND HALF OF THE 20-IES - THE FIRST PART OF THE 30-IES YEARS OF THE 20TH CENTURY) 318

M. Rohozha

DECLINING VILLAGES AS THE RESULT OF SOVIET PERIOD TRANSFORMATIONS 323

O. Ruda

THE ROLE OF «THE SOCIETY OF PEOPLE'S SCHOOL» IN THE PRIVATE SCHOOLING DEVELOPMENT OF THE INTERWAR GALICIA 329

O. Bilobrovets

MIGRANT WAY OF POLISH POPULATION THROUGH UKRAINIAN LANDS (1914-1918) 336

V. Levytskyi

THE TECHNICAL STATUS OF THE LIGHT INDUSTRY OF THE UKRAINIAN PROVINCES OF THE RUSSIAN EMPIRE IN THE MIDDLE OF THE XIX - AT THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY.....341

Historiography. Source Studies

O. Mavrin

M.P. KOVALSKYI'S CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT OF THEORY AND PRACTICE OF THE FIELD ARCHEOGRAPHY AND ARCHIVAL HEURISTICS IN THE 1970'S. 347

O. Maiboroda

VOLYN VILLAGE IN THE 60TH – 80TH OF XX CENTURY (HISTORIOGRAPHY) 355

O. Hecha

WOMEN AND WAR IN MEMORIES AND STORIES OF ITS WITNESSES AND PARTICIPANTS 361

V. Dovhaniuk

THE JOURNAL «ON THE COSSACK POST» AS A SOURCE FOR THE STUDY OF COSSACK COLLABORATION DURING THE SECOND WORLD WAR 367

V. Ivashchenko

FEATURES OF STUDYING MEMOIRS IN SOVIET HISTORIOGRAPHY.....371

I. Savchenko

WOMEN AND THE IMPLEMENTATION OF THE SOVIET EMANCIPATION PROJECT ON THE PAGES OF THE NEWSPAPER «CHERVONE ZAPORIZHZHIA».....378

K. Petrova

FORMATION OF THE NEWSPAPER PERIODICALS OF OLEKSANDRIVSK OF KATERYNOSLAV PROVINCE IN THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY 382

S. Mamoian

THE FINANCIAL REFORMS OF THE SECOND PART OF NINETEENTH CENTURY IN THE RUSSIAN EMPIRE: HISTORICAL AND HISTORIOGRAPHICAL PERIODIZATION 389

O. Likhachova

«JOURNAL OF THE MINISTRY OF PUBLIC EDUCATION» ON THE CREATION OF NOMINAL CHARITY SCHOLARSHIPS 394

V. Milchev

ZAPOROZHIAN ANXIETIES OF PRINCE G. POTIOMKIN-TAVRICHESKI IN THE DOCUMENTS OF HIS «CAMPAIGN CHANCELLERY» (1783 – 1790) 399

V. Filas

NORTHERN BLACK SEA REGION IN THE PRINTING GRAPHIC OF THE LAST QUARTER OF THE 18TH CENTURY – BEGINNING OF THE 19TH CENTURY 413

World History**V. Tsivaty**

HISTORICAL TRADITION AND MODERN MODELS OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH:
THE INSTITUTIONALIZATION OF POLITICAL AND DIPLOMATIC REALITIES OF ITALY.....422

M. Shpak

HISTORY OF THE HOLOCAUST: TO THE QUESTION OF THE FORMATION
OF COLLECTIVE MEMORY IN THE BULGARIAN SOCIETY.....429

I. Shnitser

THE SLOVAK ISSUE IN THE POLICY OF THE DEMOCRATIC PARTY (1944 - 1948).....434

V. Lushchai

THE WARSAW UPRISING OF 1944 IN THE CONTEXT OF ITS PREREQUISITE, REASONS
AND CONSEQUENCES.....440

A. Vlasova

TRANSFORMATION OF THE CONTENT OF THE «FEMALE ISSUE» IN FRENCH SOCIETY
IN THE MIDDLE OF THE XX CENTURY.....451

V. Solovyov

MATERIAL PROVISION CRISIS IN ROMANIA AS ONE OF THE RUSSIAN STATE
SYSTEM COLLAPSE REASONS (FEBRUARY – MARCH 1917).....458

N. Pasichnyk

THE ACTIVITY OF THE STATESMEN OF THE RUSSIAN EMPIRE IN THE FINANCIAL MANAGEMENT
FIELD DURING THE ERA OF «GREAT REFORMS» 466

Ya. Pylypchuk

WALLACHIAN CNEZATES IN HISTORY OF EASTERN AND SOUTH-EASTERN EUROPE 476

Reviews**S. M. Borchuk**

INFLUENCE OF THE WORLD WAR I ON DAILY LIFE OF THE RIGHT-BANK CITIES [REV.]:
Gerasimov T.Yu. Cities of the Right-Bank Ukraine and World War I: daily history:
monograph / T.Yu. Gerasimov. – Vinnitsa: LLC «Merkury-Podillya», 2017. – 436 p.....486

O. M. Ignatusha, A. Ye. Ignatusha

[REV.]: UKRAINIAN REVOLUTION OF 1917-1921 IN THE DNIPRO REGION:
a collection of documents and materials / State Archive of the Dnipropetrovsk region;
Compiler: Yu. G. Pakhomenkov, N. L. Yuzbasheva; Ed. N. L. Yuzbasheva. – Dnipro: LIRA, 2016. – 372 p.....488

S. G. Ivanitska

[REV.]: SLOBOZHANSCHINA IN 1917–1921: MEASUREMENT OF THE REVOLUTION.
Collection of materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference
(Sumy, October 27-28, 2017) / The editorial board: Yu.O. Nikitin (head),
V.P. Capelin, D.V. Kudinov, S.I. Degtyarev – Sumy: FOP Tsyoma SP, 2017. – 188 p. 492